

Ab gran claretat y bellesa de paraula comensá dolentse de que á Espanya el nú no es més qu'una part d'un quadro ó estàtua, un accident, un detall, casi may la estàtua ó'l quadro per complert, per ser la figura humana núa la forma més propia á expressar els efectes «perque'l rostre sol no pot fer patents tots els estats d'ànim ni totas las alteracions de la voluntat y del pensament, molts dels quals troban el seu complement en el continent y la postura. La actitud y l'ademán diuen devegadas la emoció ó el propósit que'l gesto no exteriorosa; y está clar que, tapats els membres, el llenguatge de las línias se dificulta en gran manera, sense que'ls ropatjes, per bé que justifiquin els plechs, pugan donar may idea exacta de la estabilitat propia del repós, ni de las alteracions que'l moviment dona á la figura» cosa que s'explica y's comprén clarament, puig els músculs ab l'intermedi del vestit no poden dibuixarse al exterior y oferir la varietat de prominencias y depressions que ells determinan las actituds y diu: «¿Quína imatge de Jesús reflexará millor la magnitud del seu sacrifici? ¿Cualsevolga d'eixas qu'están cobertas ab enagüetas ab *lentejuelas*, ó aquella de Velázquez tan sobiranament expressiva que en totas sas línias ostenta la serenitat del just en el moment de la mort?»

Al fer després quelcóm d'història de lo que fou el nú en la antigüetat, passant per las sorprenentas manifestacions de las civilisacions egípcia y caldea, primers esclats d'un art que més tart prengué un impuls y perfecció maravellosos, el seu esperit d'artista s'encanta y extasia al trobar á Grecia un poble que feu de la Bellesa una religió, ahont tots els esforços se dirigían á alcansar la perfecció plástica y era el nú el predilecte del artista. Aixís se comprén que un Praxiteles pogués perpetuar en el marbre el tipo de Venus més acabada, més real: la imatge de la deesa Afrodita, de la que n'es una copia—la millor potser qu'existeix en la actualitat—la «Venus vaticana».

La edat mitjana no pogué continuar la tradició de representar la figura humana núa com un himne al

ideal pur de la bellesa, donchs els artistes que en sas obras tractavan assumptos d'aquesta classe queyan baix la influència d'anatemas y incorrián en severas penas, arriantse fins á predicar en contra de la bellesa humana viva y ja en el segle XVII la pintura y escultura espanyola es essencialment relligiosa y están inspiradas en tot lo crudel y terrible, al representar figuras de mártirs y sants: vegis las imatges de Sant Andreu, esbossinat, fet á trossos; Sant Llorenç, rostit; Sant Esteve, apedregat, y entre las donas Santa Catarina, plena de llagas; Santa Llúcia ab els ulls arrencats, etc., y tota la munió d'anacoretas, creacions en las que l'artista fa desempenyar á la bellesa un paper secundari, ja que están destinadas á fomentar la fé relligiosa y l'esperit de la propia mortificació en l'ànima dels creyents per lo que tampoch troba alcansés gayre importancia el nú en el segle d'or de nostra pintura y fa constar: «Es inútil buscar la representació plácida, natural y amorosa del nú: el que's mostra en las glorias, per temor á la sensualitat, es auster; el dels mártirs, pera despertar compassió, es horrorós; el dels anacoretas, per falta de pulcritud, repulsiu. El més humá, lluminós y alegre de nostres grans artistes místichs, el que deixá á la Verge tota la frescura y l'encant de la joventut femella, no pintá nús més que cossos d'angelets y ignoscents nens: la poética delicadesa, la suau morbidés que posá en ells, deixa endevinar com hauria fet deesas».

Tot el discurs reflexa el seu gran entusiasme pe'l Art, llenguatge suprem de la Bellesa, porque, com diu ja al acabament, «estimar y admirar la forma, delectarse pura y mentalment en ella, deixant que'l seu encant prengui pe'ls sentits el camí del ànima, es adorar al Deu que la creá...» y's lamenta de certas hipocressias que roban llibertat al artista per donar vida á sa inspiració y deixan al poble enfonsat en l'abím de sa ignorancia que li fa veure en l'Art un luxe, la satisfacció d'un capritxo, que's poden permetre solzament els mimats per la fortuna....

J. Anguera Corbella.

Madrid Novembre 1901.

2 DE NOVEMBRE (1)

Mon cor es una ampla fossa;
son fondo abím ensoterra
tots mos plahers y venturas
que han 'nat morint ab ta ausencia.

De salzers y flors hermosas,
la tomba á curull n'es plena;

las flors son los teus recorts,
los salzers son ma tristesa.

Jamay lo sol del oblit
vindrá á marcir mas floretas;
que, mon amor fa d'umbracle
en tant que mos ulls las regan.

Angel Rius Vidal.

(1) Poesía retirada del número anterior.